

בס"ד. שיחת ש"פ במדבר, ב' סיון, ה'תשכ"ו.

בלתי מוגה

א.ב. ביאור ענינו של ב' סיון, שבו "התחיל¹ משה להתעסק עמהם בענין קבלת התורה. . אמר להם ואתם² תהיו לי ממלכת כהנים וגו'" (וכן הוא בכל שנה³, ובאופן נעלה יותר משנה לשנה, כמובן מאגה"ק⁴ בנוגע לר"ה⁵), כפירוש רש"י⁶: "שרים" * (ולא "כהנים" כפשוטו, "משרת לאלקות") ** —

(* ומעתיק גם התיבות "ואתם תהיו לי", שלכן, אי אפשר לפרש שחלק מהם יהיו ממלכת כהנים, וגוי — כל הגוי — עכ"פ קדוש.

** אין לומר שלרש"י הוקשה איך אפשר לומר "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים" (שלכן העתיק תיבות אלו), שכל ישראל הם כהנים (כפשוטו), בה בשעה שכהנים הם משבט לוי דוקא — כי: (1) כמה מפשטני המקרא מפרשים כהנים כפשוטו, ואי אפשר לשוות כולם טועים בענין פשוט כ"כ. (2) באם אי אפשר כלל לפרש כהנים כפשוטו, לא הי' רש"י מוכרח להביא רא' (לפירושו "שרים") ממק"א ("כמה דאת אמר⁸ ובני דוד כהנים היו"), כמו שלא הביא בשמות ב, טז. (3) ועוד ועיקר: דוקא לפירש"י — הנה לא רק שאפשר, אלא שכן הי' בפועל ממש — כל ישראל כהנים כפשוטו [ובודאי לא רק משבט לוי, שהרי בפ' יתרו וזמנה (דבזה עסקינן) — הכהנים הם אלו "הנגשים אל ה'" (יט, כב) "אף הבכורות שהעבודה בהם" (פרש"י שם)], אלא שבאו אח"כ הלויים בשליחותם, וכפרש"י בפ' השבוע ג, ח.

וכידוע בענין "פתח כו", שזהו"ע של פתיחת הצינור (נסמן בלקו"ש ח"כ ס"ע 74).

(4) סי"ד.

(5) ואף שבאגה"ק מדובר אודות ר"ה — הרי בנוגע לר"ה גופא נימנו במשנה (ר"ה בתחלתה) "ארבעה ראשי שנים הם", והיינו, שהענין הכללי דר"ה נמשך בפרטיות בארבעה ראשי שנים, ומזה מובן גם בנוגע לכל ענין מיוחד בשנה, ובנדו"ד, ענינו של ב' סיון, שממנו נמשך על כל השנה.

(6) פשוטו של מקרא, והרי רש"י הוא מפשטני המקרא שנתקבלו בכל תפוצות ישראל, שזוהי ההוכחה שזהו בגדר כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש נאמר למשה מסיני [כי, לולי זאת, הנה מצד החושך כפול ומכופל

(1) שו"ע אדה"ז או"ח סו"ס תצד. וראה גם שיחת ר"ח סיון תשי"א בתחלתה (תו"מ ח"ג ע' 121). וש"נ.

(2) יתרו יט, ו.

(3) דכיון שענין זה הובא בשו"ע להלכה, הרי מובן, שזהו ענין שנוגע גם עתה. וכל זה — נוסף לכך ש"הימים האלה נזכרים ונעשים" (אסתר ט, כח). ולהעיר, שזהו בנקל יותר מאשר בפעם הראשונה, שהרי עתה צ"ל רק הענין ד"נזכרים", ועי"ז "נעשים" בדרך ממילא (ראה רמ"ז בס' תיקון שובבים. הובא ונתבאר בס' לב דוד (להחיד"א) פכ"ט), משא"כ בפעם הראשונה הוצרך להיות ענין העשר, ובשביל זה הי' צורך בכחות מיוחדים, שהרי "כל התחלות קשות" (פרש"י יתרו יט, ה),

דכיון* שלאח"ז נאמר "וגוי קדוש", הרי מוכן, ש"ממלכת כהנים" כאן לא קאי על ענין הקדושה (הבדלה) לה, אלא על ענין השררה בנוגע להנהגת העולם, ע"י העבודה בעניני הרשות⁹, "כל¹⁰ מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל¹¹ דרכיך דעהו"¹², שזהו עיקר החידוש דמ"ת, שגם כאשר "למצרים¹³ ירדתם" ו"יצה"ר יש ביניכם"¹⁴, יהיו בניי "שרים"¹⁵, למשול

(* גם י"ל שלרש"י הוקשה הכפל עוה"פ "ואתם תהיו לי" (שלכן העתיק תיבות אלו) לאחריו אמרו "והייתם לי", וזה מכריח לומר שזוהי הוי' מסוג אחר — לא הגשים וקרבים לפני ה', כהראשונה, סגולה לי משאר האומות, כי אם — שרים ומושלים בעולם.

וגם: הצירוף ממלכת (מלוכה והנהגת מדינה) כהנים (נגשים ועומדים לפני ה') — אינו גלאטיג כלל בפשט.

12) והיינו, שגם הענין ד"בכל דרכיך דעהו", שאינו הכנה בלבד, כמו "כל מעשיך יהיו לשם שמים", אלא באופן שע"י "דרכיך" גופא נעשה "דעהו" (ראה לקו"ש ח"י ע' 104. וש"נ) — אין זה ענין של מצוה, שהרי אין מברכים על זה "אשר קדשנו .. וצווננו" (כמו אכילת קדשים).

13) שבת פח, סע"ב ואילך — ב"סוגיא דמ"ת" (כפי שנקראת בלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר).

14) כולל גם אצל בינוני, שאף שכאשר נופל לו הרהור רע, "דוחהו בשתי ידיים ומסיח דעתו מיד שנוכר שהוא הרהור רע כו" (תניא ספ"י"ב), מ"מ, הרי נופל במחשבתו הרהור רע כו'.

15) "שרים" דוקא, ולא "מלך", שהרי המלך עצמו מובדל מבני המדינה, והנהגת בני המדינה היא באמצעות השרים, שמצד פעולתם בשליחותו של המלך הרי הם כמו המלך עצמו, אבל אעפ"כ, מודגשת אצלם השייכות לבני המדינה (בדוגמת הפעולה ד"דעהו" ב"דרכיך").

וזהו גם מ"ש רש"י "כמה דאת אמר ובני דוד כהנים היו" — כי, בדוד* כתיב (דברי

יתכן שלא ידעו אם הוא "תלמיד ותיק"], וע"ד מ"ש הרמב"ם (ריש הל' ממרים) בנוגע לגזרות ותקנות ומנהגות שנתפשטו בכל תפוצות ישראל, יש בהם התוקף דמ"ע ("על פי התורה אשר יורוך") ומל"ת ("לא תסור גו' ימין ושמאל").

ולהעיר, שחלק הפשט — א' מד' חלקי פרד"ס שבתורה שהם כנגד ד' עולמות אבי"ע (נסמן בלקו"ש חכ"א ע' 36) — הוא כנגד עולם העשי', ולכן, אף שגם בחלק הפשט יש ששים ריבוא פירושים (נסמן בלקו"ש ח"י ע' 412), הרי הפירוש היותר קרוב לפשט"מ אינו אלא אחד — כמו הלכה למעשה, שיכולה להיות רק כדעה אחת (אף ש"אלו ואלו דברי אלקים חיים" (עירובין יג, ב. וש"נ)).

7) פרש"י ויגש מזו, כב.

8) שמואל-ב ח, יח.

9) אף שגם בענין זה הובדלו בניי מאוה"ע, שאצלם גם עניני הרשות הם קדושה, וע"ד ההבדלה בענין המצוות, כמבואר בענין "הבאים ישרש יעקב גו'" (תו"א שמות נג, ד), שרק כאשר איש ישראל מניח תפילין ה"ז נעשה חפצא דקדושה (משא"כ גוי שמניח תפילין אינו פועל מאומה), וכן הוא בכל המצוות, שהרי "הוקשה כל התורה כולה לתפילין" (קידושין לה, א. וש"נ).

10) אבות פ"ב מ"ב.

11) משלי ג, ו.

(* נזכר גם ענין הקבלת-עול של דוד, ש"הקים עולה של תשובה" ו"עולה של תורה" (ראה תו"מ ח"ג ס"ע 72 ואילך. וש"נ).

ולהנהיג את עניני העולם לבררם¹⁶ ולהחדיר בהם אלקות; ורק לאח"כ באים¹⁷ לענין הכהונה כפשוטו, שזהו"ע "וגוי קדוש" — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס בלקו"ש חי"ח ע' 18 ואילך.

* * *

ג. מאמר (כעין שיחה) ד"ה והי' מספר בני אשר לא ימד ולא יספר גו'.

* * *

ד. בהמשך להמדובר לעיל (במאמר¹⁸) אודות ענין המספר, שצריך להמשיך בו הבחי' ד"לא ימד ולא יספר"¹⁹ — יש להדגיש גם את החשיבות של ענין המספר כשלעצמו, כמודגש בפרשת השבוע, פ' במדבר (שקורין לעולם לפני חג השבועות²⁰, בתור הכנה למ"ת), שבה מדובר אודות מנין בני, ועד שבגלל זה נקרא הספר כולו בשם "חומש הפקודים"²¹.

ולהעיר, שאף שענין המספר הוא לכאורה ענין של חסרון, כיון שיש כאן רק מציאותו של היחיד והפרט — הרי גם אחד מישראל יכול להיות נחשב ל"רב", כמ"ש²² בקשר להכנה למ"ת: "פן יהרסו גו' ונפל ממנו רב", "אפילו הוא יחידי חשוב לפני רב" [ולכן מצינו במדרשי חז"ל²³ שהענין דמ"ת הי' תלוי בכך שלא יחסר אפילו אחד מישראל, יהי מי שיהי, אפילו נושא פסל מיכה (כמדובר פעם²⁴), שבזה מודגשת החשיבות של כל אחד מישראל], ועד שגם אחד מישראל יכול להיות

שה"ש כב, ד) בפירוש מארז"ל (פסחים נ, א. וש"נ) "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו", שע"י לימוד התורה בעוה"ז זוכים ללימוד התורה בגן עדן.

18 פ"ב ואילך (לעיל ע' 412 ואילך).

19 הושע ב, א.

20 תוס' מגילה לא, סע"ב. רמב"ם הל' תפלה פ"ג ה"ב. טושו"ע סתכ"ח ס"ד.

21 יומא סת, ב (ובפרש"י). סוטה לו,

ריש ע"ב. מ, ב (במשנה).

22 יתרו יט, כא ובפרש"י.

23 מכילתא שם, יא. דב"ר פ"ז, ח.

24 ראה גם שיחת ש"פ במדבר, מבה"ח

וער"ח סיון תשי"ט ס"ה (תו"מ חכ"ה ע'

312).

הימים-א כב, ח) "דם לרוב שפכת גו'" (שלקן לא הי' יכול להיות בנין ביהמ"ק על ידו), שזהו כללות הענין דבירור העולם. וענין זה שייך לכל בני" (גם למי שאינו מרגיש את עצמו כמו "שר") — להיותם "בני דוד", שהרי "האב זוכה לבן כו'" (עדות פ"ב מ"ט), ובלשון רבינו הזקן בתניא (פל"ג) בענין "מה יפה ירושתנו", "ירושה שנפלה לו הון עתק שלא עמל בו".

16 ולא כמו לאחר יגרם הבירור, שזהו"ע ד"בן מאה (שלימות הבירור בכל פרטי הדרגות שמספרם מאה) כאילו מת ועבר ובטל מן העולם" (אבות ספ"ה. וראה תו"מ חמ"א ע' 199 הערה 53. וש"נ).

17 (וע"ד המבואר בלקו"ת (ואתחנן ו, ג.